

Bedre driftskunnskap om nye spredeteknikker for husdyrgjødsel

Oddbjørn Kval-Engstad, Landbruk Nordvest

**Norsk
Landbruksrådgiving**

Bakgrunn for prosjektet, 2009

- Miljøvennlig spredeteknikk lite brukt
- Økende interesse pga handelsgjødselpris og tilskudd til spredning (pilot)
- ”Ny” teknikk dyr, og lite tilpassa en del norske driftsforhold
- Sprikende utsagn om gjødselvirkning og klimagass
- ”Klimaprogrammet” – muligheten til å få gjort en helt nødvendig jobb !

Prosjekt mål/-tiltak

- Kunnskap om hvordan en kan utnytte nye spredeteknikker og om hvordan teknikkene påvirker miljø og klimagassutslipp
 - Spredning på/i grasmark
- Samle og systematisere driftskunnskap om nye spredeteknikker
- Utarbeide og tilpasse rådgivningsprogram for mest kostnadseffektiv miljøvennlig spredning
- Formidle kunnskap

Samle og systematisere kunnskap

- Nyere kunnskap fra Norge, Sverige og Danmark
 - med sideblikk til Storbritannia og Nederland
 - Fra ammoniakktap til fôrkvalitet
- Utarbeidd "lesevennlig" rapport
- Generelle anbefalinger:
 - Vanntilsetning til 4-5 % tørrstoff ved slaravstander
 - Stripespredning med gylle er mest fornukt
 - (inkl slepesko)
 - Nedfelling har best N-potensiale, men med større usikkerhet enn stripespredning

Rådgivingsprogram

- Excel-basert, eies av Norsk Landbruksrådgiving, tilgjengelig for rådgivere
- Tar hensyn til svært mange faktorer, eks.:
 - Ammoniakk tap v/ulik teknikk og vassinnblanding
 - Kjøreavstander
 - Flere lagre
 - Drivstoff-forbruk
 - Maskinkostnader
- Lagt til rette for bl.a.:
 - Jordpakkings effekter
 - Lystgasstap

Formidling av kunnskap

- I prosjektperioden:
 - Maskindemonstrasjoner og enkelte storskalafelt
 - Kurs for rådgivere i rådgivingsprogrammet
 - Grupperådgiving m/basis i rådgivingsprogrammet
 - I 9 enheter i NLR
- Fagrapporten om spredeteknikk på www.lr.no

Fortsatt kunnskapsbehov

- Lystgasstap ved ulike spredeteknikker
- Skadevirkning av jordpakking
- Hvor godt fungerer skålnedfelling i eldre grasmark ?
- Hvor godt fungerer ny spredeteknikk med småfegjødsel ?
- Veiledning for slangesprederutstyr
- Effekter i åpen-åker-vekster

Utfordringer

- Større og spredte enheter – mer transport – større tankvogner – mer pakking
- Innstramming regelverk: mindre høstspredning – økt behov spredekapasitet vår og sommer
 - Unngå danske tilstander...
- Våtere klima ? – mindre tid til spredning
- Prioritering ammoniakk / lystgass

